

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/65/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317203483
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5317203483.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Andreja Kekelyho, v právnej veci žalobcu: E. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX L. XXX, právne zastúpeného Mgr. Michalom Mozolíkom, advokátom, so sídlom T. XXXX, XXX XX S., proti žalovanému: Y. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, XXX XX M., právne zastúpenému spoločnosťou: JUDr. Juraj Klimčo a spol. s.r.o., so sídlom Smetanova 1655/7, 911 01 Trenčín, IČO: 51 123 592, o vydanie zlatého odliatku - hodnota 10.200,44 Eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 12C/23/2017-59 zo dňa 28.11.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 12C/23/2017-59 zo dňa 28.11.2019 vo výroku II. o trovách konania p o t v r d z u j e .

Vo zvyšnej časti (t.j. vo výroku I.) z o s t á v a rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 12C/23/2017-59 zo dňa 28. novembra 2019 n e d o t k n u t ý .

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu žalobcu zamietol (výrok I.). Zároveň priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia vo vzťahu k výroku II. o trovách konania konajúci súd uviedol, že v súlade s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania v spore úspešnému žalovanému proti žalobcovi, ktorý v súvislosti s podanou žalobou pred prvoinštančným súdom úspešný nebol.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny vo výroku II. o trovách konania tak, že súd žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania neprizná.

4. Odvolateľ sa vyjadril k hodnote vedeného sporu v súvislosti s časovým hľadiskom právneho zastúpenia žalovaného a následnej (potenciálnej) náhrady trov prvoinštančného konania. Poukázal tiež na svoj vek, sociálny status a s ním súvisiaci príjem (starobný dôchodca s príjmom 377,50 Eur mesačne), čo vytvára nepomerne horšie osobné a majetkové pomery oproti žalovanému, ktorý je podnikateľ v oblasti drahých kovov. Žiadal preto, aby odvolací súd pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ust. § 257 CSP, v zmysle ktorého súd pri prihliadnutí na dôvody hodné osobitného zreteľa žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi (odvolateľovi) neprizná, prípadne ho žalovanému prizná znížený. Dôvody hodné osobitného zreteľa odvolateľ videl aj v okolnostiach sporu. Akceptoval rozhodnutie prvoinštančného súdu v merite veci, z dôvodu dôkaznej núdze na žalujúcej sporovej strane. V danej súvislosti však žalobca poukázal na skutočnosť, že v minulosti prišiel za žalovaným ako za odborníkom v oblasti drahých kovov s kusom kovu, ktorý žalovaný od neho prevzal, o čom mu vystavil aj doklad. Nevysvetlenou už zostala otázka, prečo by žalovaný, zaoberajúci sa drahými kovmi, od žalobcu

prevzal bezcenný zliatok. Dôvody hodné osobitného zreteľa videl žalobca aj v tom, že žalovaný prevzal od neho kus kovu a nevrátil mu ho z dôvody straty. Pokiaľ by žalovaný zliatok/odliatok žalobcovi vrátil, jeho zloženie i tvrdenia žalobcu o jeho zložení by bolo možné potvrdiť. Navyše žalovaný v konaní hodnoverným spôsobom nepreukázal, že by vyzval žalobcu, aby si odliatok/zliatok prišiel od neho prevziať, alebo že by žalobcovi oznámil jeho zloženie a hodnotu. V prílohe odvolateľ predložil do spisu rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 28.11.2019 o zvýšení jeho invalidného dôchodku od 01.01.2020 na sumu 377,50 Eur mesačne a Lekársku správu - nález zo dňa 16.01.2020, v ktorom bol popísaný zdravotný jeho stav ako dlhodobu nepriaznivý z dôvodu trvalej liečby u ortopéda a liečby vysokého tlaku.

5. Žalovaný, ktorému bolo odvolanie žalobcu doručené prostredníctvom právneho zástupcu dňa 06.04.2020, naň procesne nereagoval.

6. Ďalšie podania v rámci odvolacieho konania súdu predložené/doručené neboli.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie v odvolaní napadnutom rozsahu, t.j. vo výroku II. o trovách konania podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

8. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v prevažnej časti sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní primárne obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

9. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolaciu argumentáciu žalobcu formulovanú v podanom opravnom prostriedku. Krajský súd zároveň poukazuje na zodpovednosť žalobcu za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

10. V zmysle § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Účelom tohto zákonného ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach stanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Zákon vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán sporu, prihliada na postoj subjektov v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa.

12. Ako už bolo uvedené vyššie, Civilný sporový poriadok vo svojom ust. § 257 upravuje možnosť súdu výnimočne nepriznať náhradu trov konania strane, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Východiskom pre ich hodnotenie je pomerne bohatá judikatúra súdov k ust. § 150 ods. 1 O.s.p., ktorého účel a podmienky sú v podstate totožné s aktuálne účinným ustanovením § 257 CSP. Vyplýva z nej, že pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať tak na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán sporu, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy však treba zobrať tiež do okolností, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnúť i na postoj strán v konaní. (z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo 5/2011 zo dňa 18.01.2012).

13. Odvolateľ ako neúspešná sporová strana vo veci samej podal žalobu a v priebehu celého sporu zotrval na jej dôvodnosti. V posudzovanej veci bol úspešnou sporovou stranou vo veci samej žalovaný, čo bolo konštatované výkonom I. rozsudku okresného súdu, právoplatným dňa 23.01.2020. Okresný súd tak správne pristúpil k rozhodovaniu o trovách konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

14. Žalobca vo svojom opravnom prostriedku, okrem iného, poukázal na skutočnosti týkajúce sa vedeného súdneho konania, o ktorých mal v rámci prvoinštančného konania vedomosť jednak okresný súd, ktorý by v prípade, že by sa v komplexe takto zistených skutočností jednalo o dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, v zmysle zákona by takúto zákonnú možnosť využil, a jednak na tieto svoje tvrdenia, produkované ako dôvody hodné osobitného zreteľa pre možnú aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, odvolateľ v rámci prvoinštančného konania nepoukázal. Skutkové tvrdenia žalobcu týkajúce sa rozhodovania o nároku uplatneného žalobou, vrátane skutkového stavu ustáleného súdom a jeho právne posúdenie, tvorili okolnosti predmetu sporu, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že predmet sporu nemôže byť dôvodom hodným osobitného zreteľa pre nepriznanie trov konania (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co 332/2017 zo dňa 29.03.2018).

15. Odvolateľ ďalej vo svojom odvolaní poukázal na svoje zdravotné a s nimi súvisiace aj majetkové pomery, ktoré však odvolací súd po ich komplexnom posúdení nevyhodnotil ako také, pre ktoré by bolo vhodné moderovať rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách, ktoré v konaní vznikli subjektu rozdielnemu od sporových strán (štátu). Status invalidného dôchodcu nemožno automaticky považovať za preukázaný dôvod, pre ktorý by súd mohol pristúpiť k aplikácii ustanovenia § 257 CSP - pri generalizovaní tohto dôvodu ako dôvodu hodného osobitného zreteľa v sporoch, v ktorých je jednou zo strán sporu obdobný právny subjekt, by sa totiž aplikácia ustanovenia § 257 CSP stala pravidlom, a nie výnimočným prípadom.

16. Pre úplnosť je potrebné poznamenať, že žalobca v rámci podaného odvolania de facto poukázal na skutočnosti, o ktorých mal v rámci prvoinštančného konania vedomosť okresný súd. Pre príklad, v súvislosti so žalobcom podanou žiadosťou o oslobodenie od povinnosti platiť súdny poplatok za podanú žalobu sa okresný súd, aj v súčinnosti so žalobcom, oboznámil s jeho majetkovými a osobnými pomermi, pričom dospel k záveru, že na strane žalobcu nie je dôvod na priznanie žiadaného oslobodenia. V prípade rozhodovania o trovách prvoinštančného konania mal konajúci okresný súd k dispozícii dostatočné podklady na svoje rozhodovania a v prípade, že by dospel k záveru o tom, že v komplexe takto zistených skutočností sa jedná o dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, v zmysle zákona by takúto zákonnú možnosť využil.

17. V odvolacom konaní neobstoja ani hypotetické úvahy žalobcu týkajúce sa konania a úmyslov žalovaného v súvislosti s prebratím a (ne)vrátením predmetu sporu vedeného vo veci samej (zliatok/odliatok). V kontradiktórnom sporovom konaní, pokiaľ bolo dôvodom neúspechu žalobcu s podanou žalobou nepreukázanie ním tvrdených skutočností, bolo by v rozpore s výsledkami dokazovania, aby súd pri rozhodovaní o trovách konania subjektívne tvrdenia žalobcu bez ich relevantného preukázania akceptoval, a len na ich základe by založil svoje rozhodnutie o trovách konania v zmysle § 257 CSP.

18. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti krajský súd vyhodnotil odvolacie námietky žalobcu ako nedôvodné. Zároveň odvolací súd v súdnej veci nezistil vady týkajúce sa procesných podmienok konania (§ 380 ods. 1, 2 CSP), v dôsledku čoho napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku II. o trovách konania ako vecne správne p o t v r d i l .

19. Vo zvyšnej časti nenapadnutej odvolaní (t.j. vo výroku I.) zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovanému ako úspešnej procesnej strane nepriznal nárok na ich náhradu.

21. Z obsahu spisového materiálu totiž vyplýva, že žalovanému v odvolacom konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva ako trovy konania (majúce sa nahradiť) nevznikli. Práve to bol dôvod, pre ktorý súd povolaný k vydaniu rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (odvolací súd), mohol rozhodnúť nielen o nároku na náhradu, ale už aj o nepriznaní

náhrady (napriek tomu, že pri striktnom riadení sa textom rozhodnej právnej úpravy by sa mohlo zdať, že tomu tak nie je). Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania, predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške náhrady (porovnaj § 262 ods. 1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu, a naopak taký zmysel postráda, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu (prvej preto, že ju na to neoprávňuje pre ňu nepriaznivý, či ňou zavinený výsledok konania a u druhej preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradiť, alebo že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce nepriznanie náhrady). Prezentovaný právny názor vyplýva i z uznesenia NS SR sp. zn. 6 Cdo 166/2016 zo dňa 26.10.2016.

22. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)